

Revoluční vynález

Naši mi dali jméno Bára. Ne Barbora nebo třeba Barbara, ale prostě Bára. A víte proč? Moje babička i maminka mají hrozně rády povídku od Boženy Němcové Divá Bára. Obě mi ji mockrát četly a mně se postava nezávislé venkovské holky, která miluje přírodu, volnost a čestné jednání, taky vždycky líbila. Uměla si jít za svým.

Já odmalička zbožňuji výtvarné umění. Mým snem je žít se tím. Být slavná a uznávaná umělkyně.

Postupně mi ovšem začalo docházet, že bych musela mít opravdu velké štěstí, abych se prosadila. Říkala jsem si, že na světě je nespočet lidí s větším talentem, než je ten můj - a já považovala své schopnosti za průměrné. I kdybych se začala jakkoli prosazovat, vždycky by se objevila kritika. Svět je prostě takový. Zvlášť v dnešní době.

Musela bych nejspíš hodně riskovat a třeba bych ještě víc ztratila. Před nějakou dobou jsem dospěla k rozumu a smířila se s tím, že můj dětský sen je téměř nesplnitelný.

Nedávno jsem se účastnila přijímacích zkoušek na střední. Pilně jsem se na ně připravovala. Podala jsem dvě přihlášky. Jednu na střední školu zaměřenou na právní oblast. Pokud se tam dostanu, mám téměř jistotu, že můj život bude mít pevnou půdu pod nohama. Jestli by mě to bavilo, to už je věc druhá.

Druhou přihlášku jsem odevzdala na střední školu zaměřenou na výtvarné umění. Sama nevím proč, když tam rozhodně nepůjdu. Má středoškolská léta strávená v této škole by určitě byla skvělá a mnohem lepší než na právech, ale co pak? Narozdíl od právnické střední bych neměla žádnou jistotu. A já bych nesnesla žít v nejistotě. Zvlášť v této době.

Sedím a ťukám tužkou o skicu. Přemýšlím. Je poslední hodina – výtvarka. Jediná část dne, kdy si aspoň trochu pročistím hlavu. Doba čekání na výsledky zkoušek a rozhodování, čím se vlastně v budoucnu chci žít, je vskutku vyčerpávající.

Jsem v lavici sama, protože Georgia musela jít k zubaři. Georgia je má nejlepší kamarádka. Je to ten nejpozitivnější člověk, kterého znám. Pokaždé, když někde přijde, celá místnost se rozzáří. Ten její úsměv mi v této chvíli vážně chybí.

Když skončila hodina, sbalila jsem si do batohu svoje kresby, rozloučila se s paní učitelkou a vyšla na chodbu. S jasným cílem jsem vyrazila ven ze školy do chladného počasí. Dnes jsem měla jít na oběd se svým bratrem, který studuje na univerzitě. Vyhrnula jsem si rukáv a pohlédla na hodinky. Pokud nenasadím rychlé tempo, přijdu pozdě. A já bych nesnesla přijít pozdě.

„Báro! Musím ti něco prozradit,“ zaculil se po naší dlouhé konverzaci můj bratr jako malý kluk. „Není to sice oficiální a ví to jen hrstka lidí, ale vyvinuli jsme něco, co může započít totální revoluci!“ Byl tak nadšený, že jsem se musela usmát i já. Pokud by existovalo něco jako spřízněná duše, pro mě je to rozhodně Martin. Strávila jsem s ním celé dětství a i když teď studuje na vysoké škole techniku a vědu, vídáme se v jednom kuse.

„Poslouchám.“

„Vytvořili jsme stroj, který tě dokáže přenést do těla jiného člověka...“

„Cože?“ rozesmála jsem se. „Teď si připadám jako ve filmu Stevena Spielberga.“

„Ty to vůbec nebereš vážně! A nech mě laskavě domluvit,“ snažil se tvářit uraženě, ale moc mu to nešlo.

„Já to jenom nedokážu pochopit! Proč bych se měla přenášet do cizího těla? A k čemu mi to bude?“

„Nemluv tak nahlas!“ napomenul mě. Když se ujistil, že nás nikdo z lidí, kteří seděli s námi v kavárně, neposlouchá, malinko se ke mně naklonil. „Abych ti odpověděl – je mnoho důvodů, proč se přenést do těla někoho jiného. Můžeš získat nový úhel pohledu na spoustu věcí, dokonce se můžeš přenést i do těla někoho, kdo už dávno

zemřel.“ Když spatřil můj vyděšený výraz, rychle doplnil: „Samozřejmě do doby, kdy ještě žil. Můžeš se přenášet do minulosti i do budoucnosti. Do přítomnosti zatím ne, na tom se teprve pracuje. V době, kdy nebudeš pobývat ve vlastním těle, budeš sice plně při vědomí, ale budeš se chovat tak, jako se ten člověk tehdy zachoval nebo zachová. Nic na tom změnit nemůžeš. Jediné, co můžeš změnit, jsou následně tvá vlastní rozhodnutí v přítomnosti.“

Když to všechno Martin dovykládal, myslala jsem, že mi praskne hlava. Znělo to jako příběh z nějakého alternativního vesmíru. Musel se o něco hodně praštit do hlavy.

„Akorát to má jediný háček,“ pokračoval. „Nemůžeš si vybrat, do koho se převtělíš. Je to zcela náhodné.“

„Martine, jsi si jistý, že jsi v pohodě? Nepotřebuješ zajít za psychologem nebo tak něco?“

„Haha,“ sarkasticky se zasmál, „on tě ten humor brzo přejde.“

„A proč by měl?“

„Protože budeš druhý člověk, který kdy testoval tento stroj. První jsem byl mimochodem já.“

„Ty?“ vykulila jsem na něj oči a věnovala mu pobavený úšklebek. Ten však brzy zmizel, když jsem pochopila, co po mně chce. „Já že mám něco takového zkusit!? Nikdy.“

„Je to naprosto bezpečné. Když jsem to zkusil já a nic se mi nestalo, tak se nic nestane ani tobě.“

„Jenomže ty zkoušíš kdejakou hloupost...“

„Prostě přijď ve čtvrtek kolem třetí odpoledne do univerzitního kampusu a tečka.“ Zazubil se na mě, jakoby se nechumelilo a já si jen povzdechla. Pro mého drahého bratra bych udělala téměř cokoliv.

Ve čtvrtek ve tři hodiny jsem čekala na určeném místě a Martin brzy přišel. Vedl mě do nějaké budovy, kde jsme procházeli neuvěřitelnou spleť chodeb a uliček, ve kterých jsem brzy dočista ztratila orientaci. Odsud bych ani náhodou nenašla cestu ven.

Nakonec jsme se zastavili před velkými zvukotěsnými dveřmi a když Martin natukal na displej jakýsi kód, vešli jsme dovnitř. Pochopila jsem, že tady se odehraje ten záhadný proces. Byl to obrovský prostor, kterému dominoval přístroj podobný zubařskému křeslu. Až na to, že tato věc byla mnohem větší a neměla takové ty doktorské vymoženosti. Místo nich tam byla spousta hadiček a kdoví čeho všeho a u opěrky hlavy se točily takové dva kvádry jako u rentgenu. Vypadalo to docela děsivě. Hned jsem zalitovala, že jsem se nechala přemluvit a začala couvat k východu. Bratr si toho všiml a uklidnil mě, že to je naprosto bezpečné.

Když už mi počtvrté vysvětlil, jak to funguje, zhluboka jsem se nadechla a lehla si, kam mi řekl. V místnosti bylo kromě nás asi deset dalších lidí a jeden z nich přišel ke křeslu, na kterém jsem ležela. Vypadal starší než můj bratr a zřejmě celý tento proces měl na starost.

„Jak jste jistě slyšela, je to zcela bezpečné,“ pronesl suše. „Jediné, co potřebujeme, je vaše DNA. Postačí, když si ustříhnete kousek vlasů nebo nehtu.“

Vytrhla jsem si vlas a podala mu ho.

„Tohle vypijte,“ podal mi sklenici se zeleným nápojem, který byl nechutně hořký. „Nyní si opět lehněte do křesla, dívejte se do stropu a snažte se nehýbat,“ přikázal mi a můj vlas vložil do tekutiny, která ho během několika sekund rozpustila. Poté zastavil stisknutím tlačítka ty dva kvádry, které se kolem mě točily, otevřel je a nalil do nich onu tekutinu. Znovu všechno uzavřel a spustil „rentgen“ znovu. Asi deset sekund jsem zírala do stropu. Náhle mi začala neskutečně třesit hlava a ztratila jsem citlivost v končetinách. Pak se všechno kolem mě jako mávnutím proutku rozplynulo a objevila jsem se v naprosto neznámém prostředí. Citlivost se mi vrátila a vykročila jsem vpřed, aniž bych to měla v plánu. Jako bych pozorovala své tělo, nad kterým jsem neměla žádnou moc. Taky že jsem hned při pohledu do zrcadla zjistila, že to moje tělo není.

Hrklo ve mě, když jsem spatřila svůj odraz v zrcadle. Na mé postavě však žádné leknutí znát nebylo. Stále se usmívala. Pozorovala jsem, jak si prohrabuju vousy a věděla jsem, že jsem se ocitla v těle Leonarda da Vinciho.

Projela mnou myšlenka, že takové převtělování vlastně není vůbec špatné, protože se tak může doplnit spousta historických informací, o kterých jsme pouze spekulovali.

Leonardo přecházel po pokoji a poté se odebral do místnosti, kde se ukrýval umělecký skvost, který jednou bude slavný po celém světě. V této době ještě nebyl dokončen, avšak bylo snadné jej poznat. Mona Lisa. Nemohla jsem uvěřit, že ji takto vidím. Tak blízko. Za žádným sklem pod ochranou. Svě, nebo spíš Leonardovo tělo jsem samozřejmě nemohla řídit, ale cítila jsem každý pohyb. Když jsem ucítila plátno pod rukama, nevěřičně jsem zírala. Právě jsem se dotkla Mony Lisy. Tohle se mi pravděpodobně víckrát nepoštěstí.

„Nejrychleji se rodí strach,“ slyšela jsem da Vinciho říkat. Něco na tom bylo. Jako bych se s tím slavným citátem ztotožňovala. Nechtěla jsem si to přiznat, ale tušila jsem, proč.

Utopená v myšlenkách jsem si jen pomalu uvědomovala, jak mi opět slábnou končetiny. Začala mi znovu třesit hlava. Naposledy jsem se podívala na Monu Lisu a poté se svět rozplynul.

„Tak co?“ uslyšela jsem povědomý hlas a věděla jsem, že je to Martin. Protřela jsem si oči a uviděla strop laboratoře.

Nemohla jsem téměř popadnout dech. To, co jsem právě zažila, bylo něco úžasného. Jak jsem se toho mohla bát? Martin pochopil moje mlčení a radostně přikývl.

„Můžu...“ zkusila jsem to. „Můžu si to zopakovat?“

„Jak si přeješ. Ale pro dnešek to už stačilo,“ byl evidentně radostí bez sebe.

S bratrem jsem celou cestu zpět labyrintem chodeb diskutovala a popisovala mu každý detail. V kampusu jsme se rozloučili a já se vydala domů. Doma jsem si sepsala několik poznatků z mé dnešní „cesty“, jestli se to dá tak nazvat. Protože jsem se poslední dobou neustále připravovala na zkoušky, usoudila jsem, že si zasloužím chvíli dělat něco, co mě doopravdy baví. A tak jsem se pustila do malování. Myslela jsem na Leonarda da Vinciho. Taky neměl jistotu úspěchu, jenže to byla jiná doba.

Ráno jsem se probudila za zvuku deště. Kapky líně stékaly po okenní tabulce a vytvářely za sebou mokré stopy. Některé stopy zmizí rychle. Některé ne. Pokud bych se rozhodla studovat umění, sice bych za sebou zanechala stopy, ale kdoví, jestli by si jich někdo všiml.

Do školy jsem dorazila celá promáčená.

„Chci vědět úplně všechno!“ Leknutím jsem nadskočila, když se přede mnou zjevila Georgia. Byla jsem ráda, že po včerejšku, který se ve škole táhl tak pomalu, opět vidím její úsměv.

Vylíčila jsem jí všechno, co se včera stalo. Ráno jsem jí totiž napsala esemesku, kde byly události shrnuty ve dvou větách. Bylo však předem jisté, že Georgia se s takovou stručností nespokojí.

„Podle mě je to znamení,“ zašeptala tajupně. Odjakživa si potrpěla na osud a tyhle žvásty.

„Znamení? To určitě...“

„Ne, vážně! Nechci tě nějak tlačit, ale promysli si to s tou střední. Pak už z toho nebude tak jednoduché vycouvat.“

„A proč bych z toho měla vycouvat?“

„Já jen, abys vážně jednou dělala, co tě baví. Jistota je fajn, ale občas musíš něco risknout.“ Její slova se ve mně ozývala po celý zbytek dne.

V pondělí jsem navštívila Martina, který byl úplně na větvi z toho, že na mě ten stroj tak zapůsobil. Rozumněla jsem mu. Ten pocit, když má něco, co jste vytvořili, pozitivní ohlasy, je nenahraditelný. Ať už ve vědě a technice, či v umění.

Dovolil mi si zopakovat další převtělení.

„Budeme potřebovat další DNA,“ přistoupil ke mně opět ten suchar, vedoucí procesu, a já si poslušně vytrhla vlas. Odkášlal si. „Výborně, doufám, že si pamatujete pokyny, protože vám je nehodlám znovu vysvětlovat.“

Vypila jsem ten zelený hnus, vedoucí zopakoval s přístrojem stejný postup jako ve čtvrtek a já jsem začínala cítit stejné umrtvení těla a bolest hlavy jako minule. Strop zmizel jako pára nad hrncem. Ocitla jsem se na předávání nějakých cen. Podívala jsem se na své tělo a podle všeho jsem byla žena. Dozvěděla jsem se, že je rok 2022 a Meryl Streep získává dalšího Oscara. Jakoby jich už tak neměla dost. Ten vzácný okamžik, kdy přišla na podium, byl k neuvěření. Protože jsem právě pobývala v jejím těle. Bylo zvláštní nemuset dělat vůbec nic, nad ničím přemýšlet, prostě se jen poslouchat a pozorovat, co dělám. Já samozřejmě nemohla ovlivnit, co Meryl řekne. Mluvila ale krásně. Ta její řeč nebyla žádné klišé a musím přiznat, že se jí vážně povedla.

Ona měla aspoň ve svých volbách jasno. Kdežto já jsem teď byla úplně zmatená. Ona od mládí chtěla hrát. Já malovat. Pro ni určitě nebylo jednoduché se mezi tolika herečkami prosadit. Já to ve svém oboru ještě ani nezkusila. Přepadla mě sebelítost. Všechny své sny jsem sabotovala. Chystala jsem se studovat práva, která mě vůbec nezajímala a zahazovala jsem to, co opravdu mám ráda.

Georgia měla pravdu. Určitá znamení vážně existují. Konečně jsem byla ochotná si to přiznat. Leonardo Da Vinci řekl, že nejrychleji se rodí starch. Měl pravdu. Strach se ve mě zrodil a já se jím nechala polapit. Strach z neúspěchu, strach z odmítnutí, strach z nejistoty.

Pozorovala jsem sebe jako Meryl Streep a zatoužila mít taky takovou odvahu.

Končetiny mi slábly a hlava mě bolela. Rozhlédla jsem se ještě naposledy po sále plném lidí a Meryl se usmála se mnou.

Vrátila jsem se zpět do přítomnosti a společně s bratrem jsme vyšli z laboratoře.

„Promiň, byl jsem tak nadšený z toho přístroje, že jsem se tě ani nezeptal – jak dopadly přijímačky? Už víš, kam půjdeš?“

Nevěděla jsem, jestli být vděčná, že se na to zeptal, nebo na něj začít křičet. „Dneska bych se měla dozvědět výsledky,“ při té myšlence se mi udělal knedlík v krku. „To rozhodne.“

„Buď v klidu, ty jsi to určitě zvládla. Máš už ale jasno, na jakou školu chceš?“

„Musíme to teď probírat?“ zakňourala jsem.

„Ano, musíme.“

„Co ti mám odpovědět? Chci ty práva.“

„Ty?“ Martin nesouhlasně zavrtěl hlavou. „Nic proti, ale myslím si, že tam nebudeš šťastná. Nebude tě to bavit.“

„Proč myslíš? Je to kvalitní škola,“ odporovala jsem, ale věděla, že má jako vždy pravdu.

„To nepopírám, ale tohle nejsi ty. Nemusíš to přede mnou hrát, Báro. Já tě znám celý život.“

Vzdychla jsem a rozhodla se mu jako obvykle svěřit. „Ten stroj mě toho naučil víc, než jsem si dokázala připustit. Věděla jsem, že chci na práva, protože budu mít jistotu. Ale naráz mi přijde, že nejistota je lepší, když s ní dostaneš i štěstí.“ Připadalo mi, že tomu všemu, co jsem ze sebe právě vyplodila, nemůže pořádně rozumět, ale on přikývl.

Nadechla jsem se a konečně vypustila to, co jsem v sobě tak dlouho držela. „Chci studovat výtvarné umění. Vždycky jsem chtěla. A ta věc na převtělování mi ukázala, co mám udělat. Jít si za tím, co mám ráda. Leonardo Da Vinci mi ukázal, že když něco opravdu chci a pracuju na tom, dokážu to. A Meryl Streep mě v tom utvrdila. Celou dobu jsem byla opředená strachem z nejistoty a vymlouvala se na *dnešní dobu*. Nechci zahodit všeobecné vzdělání, to ne. Ale chci dělat to, co mě baví a naplňuje. I když zažiju nespočet pádů a udělám spoustu chyb.“

Můj bratr udělal přesně to, co jsem potřebovala – pořádné sourozenecké objetí. Moje slova nad námi visela ve vzduchu a zněla, jakoby je napsal přechytralý psycholog, který sám není v nejlepším pořádku. Když se Martin odtáhl, usmál se. „Já vím, že ty to zvládneš.“

Rozloučili jsme se, zamávala jsem mu a odešla domů. Ve dveřích mě čekala máma.

„Došly výsledky zkoušek,“ řekla s neutrálním výrazem. Zřejmě se snažila svůj klid přenést na mě.

Snažila jsem se nevyšilovat. Nervózně jsem si utřela zpoceně dlaně do šatů a otevřela obálku. Bylo to jako ve zpomaleném filmu.

První obálka byla ze střední školy zaměřené na práva. Přejela jsem očima text. Přijali mě. Vydechla jsem.

Když jsem uchopila druhou obálku, zamrazilo mě. Otevřela jsem ji. Kousala jsem se do rtu a rychle rozložila papír.

Přijali mě.

Moje snaha se vyplatila. Já jsem věděla, co chci. A studium práv to nebylo.

Možná jsem tolik tvrdohlavá, že bych na to bez svého bratra a toho mizerného stroje nepřišla. Ale mám, co chci. O to mě žádná nejistota nepřipraví. A moje jmenovkyně Bára by ze mě určitě měla radost.